

2021. gada . oktobrī
Rīgā

Noteikumi Nr.
(prot. Nr. .§)

Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība atklātu projektu konkursa veidā pasākumā "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" 2014.–2020. gada plānošanas perioda pārejas laikā 2021. un 2022. gadā

Izdoti saskaņā ar Lauksaimniecības
un lauku attīstības likuma
5. panta ceturto un septīto daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursa veidā 2014.–2020. gada plānošanas perioda pārejas laikā 2021. un 2022. gadā šādiem pasākuma "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" apakšpasākumiem (turpmāk – atbalsts):

- 1.1. "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" (pasākuma kods – 4.1.);
- 1.2. "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē" (pasākuma kods – 4.2.);
- 1.3. "Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā" (pasākuma kods – 4.3.).

2. Šo noteikumu izpratnē:

2.1. lauksaimniecības produkti ir Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā minētie lauksaimniecības produkti, izņemot zivsaimniecības produktus un mājas (istabas) dzīvnieki un tādi dzīvnieki, uz kuriem neattiecas Ciltsdarba un dzīvnieku audzēšanas likums;

2.2. lauku saimniecība ir juridiska vai fiziska persona, kas ražojusi lauksaimniecības produktus un guvusi ieņēmumus no lauksaimniecības produktu pārdošanas pēdējā noslēgtajā gadā;

2.3. lauksaimniecības produktu pārstrāde ir jebkura darbība ar lauksaimniecības produktu (tostarp karsēšana, kūpināšana, konservēšana, nogatavināšana, žāvēšana, marinēšana, ekstrakcija, ekstrūzija, malšana, saldēšana, dzīvnieku kaušana un sadalīšana vai vienlaikus vairāki šie procesi), kura maina sākotnējo produktu un kuras rezultātā iegūtais produkts arī ir lauksaimniecības produkts. Par pārstrādi nav uzskatāma darbība, kas paredzēta lauksaimniecības produkta sagatavošanai pirmajai pārdošanai;

2.4. zālēdāji ir visi lauksaimniecības dzīvnieki atgremotāji un zirgu dzimtas (*Equidae*) dzīvnieki;

2.5. kooperatīvo sabiedrību apvienība ir juridiska persona, kurā vairāk nekā 50 procenti kapitāldaļu pieder kooperatīvajām sabiedrībām un kura nodrošina vietējās izcelsmes izejvielas pārstrādi vismaz 75 procentu apmērā;

2.6. jauna kooperatīvā sabiedrība ir tāda kooperatīvā sabiedrība, kas dibināta pēc 2021. gada 1. janvāra kādā no lauksaimniecības nozarēm, kurā trūkst kooperācijas (jebkura lauksaimniecības nozare, izņemot graudkopības un piena lopkopības nozari), kā arī tāda pēc 2021. gada 1. janvāra dibināta kooperatīvā sabiedrība, kura rada augstāku pievienoto vērtību sabiedrības biedru saražotajai produkcijai, tā veicinot savu biedru produktivitāti un ienākumu kāpumu, un kurai no darbības otrā gada un turpmāk katru gadu līdz projekta uzraudzības termiņa beigām ir piešķirts atbilstības statuss saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kooperatīvo sabiedrību atbilstību;

2.7. vietējās izcelsmes pamatizejviela ir lauksaimniecības produkti, kas iepirkti no juridiskām vai fiziskām personām – primārajiem ražotājiem, lauksaimniecības produktu pārstrādes saimnieciskās darbības veicējiem, kooperatīvām sabiedrībām, kuras neatrodas tālāk par 300 kilometriem no lauksaimniecības produktu pārstrādes saimnieciskās darbības veicēja;

2.8. gados jauns lauksaimnieks atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes (ES) 2013. gada 17. decembra Regulas (EK) Nr. 1305/2013 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes regulu (EK) Nr. 1698/2005 2. panta 1. punkta "n" apakšpunktā minētajai definīcijai ir fiziska vai juridiska persona (juridiskas personas gadījumā minētos nosacījumus piemēro fiziskai personai – saimniecības īpašniekam vai personai, kurai uzņēmumā pieder ne mazāk kā 51 procenti kapitāldaļu un Uzņēmumu reģistrā reģistrētas atsevišķas paraksta tiesības), kas atbilst šādām prasībām:

2.8.1. projekta iesnieguma iesniegšanas dienā nav vecāka par 40 gadiem;

2.8.2. ir ieguvusi augstāko vai profesionālo vidējo lauksaimniecības izglītību vai apguvusi lauksaimniecības kursus vismaz 160 stundu apjomā vai to iegūs līdz projekta īstenošanai;

2.8.3. sešu mēnešu laikā pēc Lauku atbalsta dienesta lēmuma par projekta iesnieguma apstiprināšanu spēkā stāšanās pirmo reizi dibina vai, nomainoties paaudzei, pārņem lauku saimniecību vadītāja statusā ar vairāk nekā 51 procentu kapitāldaļu un Uzņēmumu reģistrā reģistrētas atsevišķas paraksta tiesības vai lauku saimniecību ir nodibinājusi ne agrāk kā piecus gadus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas. Atbalsta saņēmējs 18 mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, nodrošina atbilstību aktīvā lauksaimnieka statusam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulas (ES) Nr. 1307/2013, ar ko izveido noteikumus par lauksaimniekiem paredzētiem tiešajiem maksājumiem, kurus veic saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta shēmām, un ar ko atceļ Padomes

Regulu (EK) Nr. 637/2008 un Padomes Regulu (EK) Nr. 73/2009, (turpmāk – regula Nr. 1307/2013) 9. pantu;

2.9. inovācija ir jauna produkta ieviešana ražošanā, kas veicina jaunu tirgus segmentu izveidošanos, Latvijā līdz šim neražotu produktu ražošanas uzsākšana, zinātniskās, tehniskās vai citas jomas idejas izstrādes un tehnoloģijas ieviešana ražošanas procesā tirgū pieprasīta konkurētspējīga produkta ražošanai;

2.10 kopprojekts ir projekts, ko īsteno ar mērķi veidot savstarpēju sadarbību kopēja projekta īstenošanai, lai sekmētu pilna ražošanas cikla vai pievienotās vērtības radīšanu, sadarbojoties pārstrādes un primārajam ražotājam vai vairākiem primārajiem ražotājiem, kā arī sadarbībai kopīgas tehnikas iegādei, pirmapstrādei, produkcijas iepakojšanai un virzībai tirgū;

2.11. tehnikas un iekārtu katalogs ir Lauku atbalsta dienesta elektroniskās pieteikšanās sistēmas elektroniskais rīks, ko izmanto tehnikas un iekārtu izmaksu standarta likmes noteikšanai.

3 Projektu iesniegumu pieņemšanu izsludina, projektu iesniegumus iesniedz, vērtē un atlasa, lēmumu pieņem un paziņo, kā arī atbalstu pieprasa saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauku un zivsaimniecības attīstībai.

4. Pasākuma "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" apakšpasākumu mērķi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes (ES) 2013. gada 17. decembra Regulas (EK) Nr. 1305/2013 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes regulu (EK) Nr. 1698/2005 (turpmāk – Regula Nr. 1305/2013) 4. pantu un 17. pantu ir:

4.1. šo noteikumu 1.1. apakšpunktā minētajam apakšpasākumam – atbalstīt lauku saimniecības, lai uzlabotu to ekonomiskās darbības rādītājus un konkurētspēju, kā arī veicināt kooperācijas attīstību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un atbalstot pret klimata pārmaiņām noturīgu ekonomiku;

4.2. šo noteikumu 1.2. apakšpunktā minētajam apakšpasākumam – palielināt lauksaimniecības produktu pārstrādes efektivitāti un produktu pievienoto vērtību, veicinot konkurētspējīgas kooperācijas un ilgtspējīgas lauksaimnieciskās ražošanas attīstību un inovāciju ieviešanu saimnieciskās darbības veicēju vidū;

4.3. šo noteikumu 1.3. apakšpunktā minētajam apakšpasākumam – uzlabot infrastruktūru, kas attiecas uz lauksaimniecības attīstību, meža ražības palielināšanu, audzes veselības un kokmateriālu kvalitātes uzlabošanu, saglabājot un uzlabojot meža ilgtermiņa ieguldījumu globālajā oglekļa apritē, uzturot bioloģisko daudzveidību un nodrošinot klimata pārmaiņu mazināšanu, kā arī lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas palielināšanu.

5. Lai nodrošinātu šo noteikumu 1. punktā minēto apakšpasākumu īstenošanu, Lauku atbalsta dienests un atbalsta pretendents apstrādā personas datus – personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, tālruņa numuru, e-pasta adresi, Lauku atbalsta dienesta klienta numuru, nekustamā īpašuma adresi un nekustamā īpašuma kadastra numuru. Saskaņā ar normatīvajiem aktiem par Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda, kā arī par valsts un Eiropas Savienības atbalsta lauksaimniecībai un lauku un zivsaimniecības attīstībai finansējuma administrēšanu 2014.–2020. gada plānošanas periodā un pārejas laikā fiziskās personas datus uzglabā līdz 2030. gada 31. decembrim un pēc tam iznīcina saskaņā ar Arhīvu likumā noteiktajām prasībām.

6. Pirms Lauku atbalsta dienests izsludina projektu iesniegumu pieņemšanas kārtu, Zemkopības ministrija nosaka attiecīgās atbalstāmās aktivitātes un pieņem lēmumu par šajos noteikumos paredzētā publiskā finansējuma sadali:

6.1. šo noteikumu 1.1. apakšpunktā noteiktajā apakšpasākumā – starp Lauku atbalsta dienesta reģionālajām lauksaimniecības pārvaldēm, ņemot vērā vienotam platību maksājumam deklarētās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības atbilstoši saimniecību grupu sadalījumu pēc to kopējā apgrozījuma;

6.2. šo noteikumu 1.1. apakšpunktā noteiktajā apakšpasākumā, paredzot atsevišķu publisko finansējumu putnkopības un cūkkopības nozarei;

6.3. šo noteikumu 1.1. apakšpunktā noteiktajā apakšpasākumā, paredzot atsevišķu publisko finansējumu siltumnīcu nozarei;

6.4. paredzot atsevišķu publisko finansējumu lauksaimnieku pakalpojumu kooperatīvām sabiedrībām šo noteikumu 1. punktā noteikto apakšpasākumu īstenošanai.

7. Vienā projekta iesniegumā, kas tiek noteikts šo noteikumu 74.1. apakšpunktā, var ietvert vairāku apakšpasākumu vairākas aktivitātes.

8. Ekonomiskās darbības rādītājus izvērtē saskaņā ar šajos noteikumos minētajiem ekonomiskās dzīvotspējas kritērijiem, kurus atbalsta pretendents apliecinājis projekta iesniegumā atbilstoši šo noteikumu 19., 20. un 22. punktā minētajām prasībām.

9. Atbalsta saņēmējs visu projekta īstenošanas un uzraudzības laiku:

9.1. nodrošina projekta atbilstību konkrētā apakšpasākuma mērķim;

9.2. neaizvieto esošos pamatlīdzekļus.

10. Šo noteikumu 1. punktā minēto apakšpasākumu īstenošanas vieta ir Latvija.

11. Par pamatlīdzekļu aizvietošanu neuzskata:

11.1. papildu investīcijas esošos pamatlīdzekļos, kas vecāki par 10 gadiem. Papildinot esošos pamatlīdzekļus, kas jaunāki par 10 gadiem, tie jā saglabā vismaz piecus gadus no projekta iesniegšanas vai līdz pamatlīdzekļa nolietojuma 10 gadiem;

11.2. tādu pamatlīdzekļu iegādi, kuru jauda, ražība, celtspēja ir vismaz par 25 procentiem lielāka nekā saimniecībā vai saimnieciskās darbības veicēja esošā pamatlīdzekļa ražošanas jauda;

11.3. tāda pamatlīdzekļa iegādi, kurš būtiski maina ražošanas vai tehnoloģiju raksturu;

11.4. jaunbūvi, pārbūvi un būves atjaunošanu, ja būve tiek tehniski uzlabota;

11.5. meliorācijas sistēmu pārbūvi un atjaunošanu, ja meliorācijas sistēma ir vecāka par 15 gadiem vai ja projektā paredzētajos meliorācijas sistēmas atjaunošanas darbos izrokamās grunts apjoms, rēķinot tikai vaļējo meliorācijas sistēmu izbūvē izraktās grunts apjomu (kubikmetros), ir vismaz 30 procentu no atjaunojamās meliorācijas sistēmas izbūvē izraktās grunts apjoma (kubikmetros).

12. Pēc projekta īstenošanas atbalsta saņēmējs, izņemot kooperatīvo sabiedrību vai kooperatīvo sabiedrību apvienību, sasniedz vismaz vienu no šādiem saimnieciskās darbības rādītājiem vai mērķiem:

12.1. salīdzinājumā ar pēdējo trīs noslēgto gadu vidējo rādītāju pirms projekta iesnieguma iesniegšanas palielina:

12.1.1. neto apgrozījumu vai ražošanas apjomu no lauksaimniecības produktu ražošanas vai pārstrādes. Ražošanas apjoma pieaugums nav sasniegts jau projekta iesnieguma iesniegšanas dienā;

12.1.2. ražošanas efektivitāti (rādītāji ir pārbaudāmi un vērtība auditējama);

12.1.3. citus izaugsmes rādītājus, kas saistīti ar konkurētspēju vai produktivitāti, un rādītāji ir pārbaudāmi un vērtība auditējama;

12.2. atbalsta saņēmējs īsteno ieguldījumus klimata pārmaiņu mazināšanā:

12.2.1. laukkopībā un dārzkopībā ieviešot tehnoloģiju ar precīzu izpildes kontroli, ieguldot sējumu vai stādījumu mēslošanas vai augu aizsardzības tehnikā vai iekārtās, tostarp bezapvērtes augsnes apstrādes tehnoloģiju ieviešanai, pilienu laistīšanas un pretsalnu sistēmu būvniecībai dārzkopības nozarē;

12.2.2. lopkopībā ieviešot precīzās tehnoloģijas barības kvalitātes uzlabošanai, barības devu plānošanai un nodrošināšanai, izmantojot precīzu datu uzskaiti, analīzi un kontroli, informācijas iegūšanu par lauksaimniecības dzīvnieku identificēšanu, produktivitātes un reprodukcijas iespējām;

12.2.3. vides prasībām atbilstošu kūtsmēslu apsaimniekošanu, tostarp tiešu organiskā mēslojuma iestrādi;

12.3. ievieš tehnoloģijas alternatīvās enerģijas (atjaunojamo resursu – biokurināmā, biogāzes, hidroenerģijas, saules vai vēja enerģijas) izmantošanai saimniecības pašpatēriņa vajadzībām;

12.4. īsteno ieguldījumus energoefektivitātes palielināšanā vai enerģijas lietderīgā izmantošanā:

12.4.1. būvējot jaunas būves, panāk, lai to enerģijas patēriņš apkurei un telpu dzesēšanai ir vismaz par 20 procentiem mazāks, nekā minēts šo noteikumu 13. pielikumā, un to pierāda ēkas energoaudits, kurā iekļauts jaunbūves enerģijas patēriņš;

12.4.2. veicot būves pārbūvi vai investējot apgaismojumā, ražošanas līnijās un citās ierīcēs vai iekārtās, kuru darbināšanai vai tehnoloģiskajam procesam tiek patērēta enerģija, lai palielinātu energoefektivitāti vismaz par 20 procentiem salīdzinājumā esošo būves enerģijas patēriņu vai ar nomainīto iekārtu, ierīci, apgaismojumu vai ražošanas līniju;

12.4.3. īstenojot citus ieguldījumus saistībā ar enerģijas lietderīgas izmantošanas mērķi atbilstoši šo noteikumu 15. pielikumam;

12.5. īsteno citus ieguldījumus, kas uzlabo lauksaimniecības dzīvnieku labturību vai mazina lauksaimnieciskās darbības vai dzīvnieku postījumu risku, vai nodrošina ūdens resursu efektīvu izmantošanu lauksaimniecībā:

12.5.1. uzlabo dzīvnieku labturības apstākļus;

12.5.2. mazinot lauksaimnieciskās darbības risku ar ieguldījumiem tehnoloģijās, lai veiktu vides novērojumus;

12.5.3. nodrošinot ūdens resursu efektīvu izmantošanu vai barības vielu noteces samazināšanu;

12.5.4. īstenojot preventīvus ieguldījumus, lai mazinātu putnu un dzīvnieku bojāeju vai postījumu nodarīšanu;

12.5.5. īsteno citus emisiju mazinošos pasākumus atbilstoši šo noteikumu 15. pielikumam;

12.6. īsteno lauksaimniecības dzīvnieku novietnes biodrošības pasākumus, lai mazinātu iespējamās epizootiju un epifitotiju sekas;

12.7. nodrošina efektīvu vides prasību ievērošanu lauksaimniecības produktu pārstrādē, ieviešot gaisa vai ūdens piesārņojuma samazināšanas tehnoloģiju.

12.8. uzlabo infrastruktūru lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas palielināšanai:

12.8.1. atjaunojot vai pārbūvējot meliorācijas sistēmu;

12.8.2. uzbūvējot vai pārbūvējot ražošanai nepieciešamos laukumus un pievadceļus, tostarp dzelzceļa pievadceļus.

13. Ja atbalsta saņēmējs pēc projekta īstenošanas šo noteikumu 12.1. apakšpunktā minētos rādītājus, ko tas norādījis projekta iesniegumā, vai atbalsta saņēmējs, kam ir saistoši šo noteikumu 15. punktā minētie rādītāji, pēc projekta īstenošanas nerasniedz nepārvaramas varas dēļ, no tā neatkarīgu

vispārēju tirgus pārmaiņu vai tādu vispārēju cenu izmaiņu dēļ kā, piemēram, valsts ekonomiskā krīze, atbalsta saņēmējs, sniedzot pamatojumu, ir tiesīgs lūgt Lauku atbalsta dienestu:

13.1. pārskatīt plānoto rādītāju palielinājumu;

13.2. pagarināt projekta uzraudzības periodu plānoto rādītāju sasniegšanai;

14. Atbalsta saņēmējs, kura kopējais apgrozījums kopā ar saistītajām personām saskaņā ar normatīvajiem aktiem par Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda, kā arī par valsts un Eiropas Savienības atbalsta lauksaimniecībai un lauku un zivsaimniecības attīstībai finansējuma administrēšanu 2014.–2020. gada plānošanas periodā un pārejas laikā pēdējā noslēgtajā gadā pārsniedz 50 000 000 *euro*, papildus šo noteikumu 12. punktā minētajiem mērķiem izpilda vienu no šādiem nosacījumiem:

14.1. projekta īstenošanā ieguldītās investīcijas ir vismaz par 25 procentiem lielākas nekā projekta attiecināmo izmaksu summa, vērtējot pēdējā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas brīdī;

14.2. ne vēlāk kā trešajā noslēgtajā gadā pēc projekta īstenošanas un turpmāk uzraudzības periodā, neņemot vērā saistītos saimnieciskās darbības veicējus, vismaz par sešiem procentiem palielina darbavietu skaitu salīdzinājumā ar ieguldīto investīciju, kas tiek vērtēta pēc situācijas projekta iesniegšanas brīdī.

15. Pēc projekta īstenošanas kooperatīvā sabiedrība, kooperatīvu sabiedrību apvienība vai jauna kooperatīvā sabiedrība salīdzinājumā ar pēdējo noslēgto gadu pirms projekta iesniegšanas palielina vienu no šādiem saimnieciskās darbības rādītājiem:

15.1. apgrozījumu ar kooperatīvās sabiedrības biedriem – par 10 procentiem – vai ieguldīto investīciju apmēru – par pusi. Jaunām kooperatīvajām sabiedrībām neto apgrozījums trešajā gadā pēc projekta īstenošanas un turpmāk visu projekta uzraudzības laiku ir vismaz 10 procentu no projekta investīciju apmēra;

15.2. biedru skaitu – par 10 procentiem;

15.3. ražošanas efektivitāti (rādītāji ir pārbaudāmi un vērtība auditējama) – par 10 procentiem;

15.4. neto apgrozījumu no produktu pārstrādes – par 10 procentiem vai vismaz par pusi no ieguldīto investīciju apmēra, ja kooperatīvā sabiedrība īsteno projektu šo noteikumu 1.2. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā. Jaunām kooperatīvajām sabiedrībām neto apgrozījums trešajā gadā pēc projekta īstenošanas un turpmāk visu projekta uzraudzības laiku ir vismaz 10 procenti no projekta investīciju apmēra;

15.5. ražošanas apjomu, ja kooperatīvā sabiedrība īsteno projektu šo noteikumu 1.2. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā, – par 10 procentiem;

16. Šo noteikumu 12.1. apakšpunktā un 15. punktā minētos saimnieciskās darbības rādītājus atbalsta saņēmējs sasniedz trešajā noslēgtajā gadā pēc projekta īstenošanas un nepazemina tos visā turpmākajā uzraudzības periodā. Ja projektu īsteno gaļas liellopu audzēšanas nozarē vai ierīko ilggadīgos augļkopības kultūru stādījumus, attiecīgo rādītāju sasniedz sestajā noslēgtajā gadā pēc projekta īstenošanas.

17. Šo noteikumu 1. punktā minētajos apakšpasākumos atbalsta pretendenti ir tiesīgi īstenot kopprojektu, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

17.1. kopprojekta dalībnieki noslēdz attiecīgu līgumu vismaz ar septiņus gadus ilgu darbības termiņu. Līgumā paredz atbildības un izmaksu sadalījumu, norēķinu kārtību starp kopprojekta dalībniekiem un saistības, kas izriet no projekta īstenošanas, atbalsta pretendenta tiesības pārstāvēt kopprojektā iesaistītās personas, iesniegt projekta iesniegumu, īstenot projektu un saņemt atbalstu. Notariāli apliecinātu kopprojekta līgumu iesniedz un atbalstu saņem viens no kopprojekta dalībniekiem. Kopprojekta īstenošanā var izmantot darījuma kontu. Kopprojektā īstenotais ieguldījums nav izmantojams pakalpojuma sniegšanai;

17.2. kopprojekta dalībnieki apliecina savu ekonomisko dzīvotspēju;

17.3. šo noteikumu 12. punktā minētos rādītājus vai mērķus sasniedz katrs kopprojekta dalībnieks atsevišķi;

17.4. kopprojekta dalībnieki atbilst normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gada plānošanas periodā un pārejas laikā 2021.–2022. gadā;

17.5. kopprojekta dalībnieki uzraudzības periodā ievēro normatīvajos aktos par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauku un zivsaimniecības attīstībai noteiktās prasības un saistības, ko tie uzņēmušies uzraudzības periodā.

18. Šo noteikumu 12. punktā minētos investīciju projekta rezultātīvos rādītājus un attiecīgus mērķus atbalsta pretendents norāda projekta iesniegumā.

19. Ja projekta (izņemot šo noteikumu 1.3. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā) kopējā attiecināmo izmaksu summa nepārsniedz 70 000 *euro*, atbalsta pretendents Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā iesniedz finanšu informāciju par saimnieciskās darbības veicēja ekonomisko dzīvotspēju, ražošanas apjomu un izmaksām, kā arī pamatojumu ieguldījumu saistībai ar sasniedzamiem rādītājiem. Ekonomisko dzīvotspēju apliecina pozitīvs ieņēmumu un izdevumu kopsavilkums projekta iesnieguma iesniegšanas gadā, visos projekta īstenošanas gados un gadā pēc projekta īstenošanas. Naudas plūsmas atlikums katra gada beigās ir pozitīvs.

20. Ja projekta (izņemot šo noteikumu 1.3. apakšpunktā minēto apakšpasākumu) kopējā attiecināmo izmaksu summa ir no 70 001 līdz 700 000 *euro*, atbalsta pretendents:

20.1. Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā iesniedz finanšu informāciju par ražošanas apjomu, ieņēmumu un izdevumu kopsavilkumu, bilanci par pēdējo noslēgto gadu, kā arī pamatojumu ieguldījumu saistībai ar sasniedzamiem rādītājiem;

20.2. atbilst vismaz diviem no šādiem ekonomiskās dzīvotspējas rādītājiem pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas:

20.2.1. pašu kapitāla attiecība pret aktīvu kopsummu ir vismaz 0,20;

20.2.2. apgrozāmo līdzekļu attiecība pret īstermiņa kreditoru saistībām ir vismaz 1,00, attiecībā uz kooperatīvo sabiedrību, jaunu kooperatīvo sabiedrību vai kooperatīvo sabiedrību apvienību – vismaz 0,8. Nākamā perioda ieņēmumu daļā ietvertais valsts un Eiropas Savienības atbalsts nav uzskatāms par īstermiņa kreditoru saistībām;

20.2.3. saskaitot tīro peļņu un nolietojumu, kas reizināts ar 50 procentiem, summa ir vismaz nulle.

21. Šo noteikumu 38.2. apakšpunktā minēto atbalsta pretendentu ekonomisko dzīvotspēju nosaka atbilstoši šo noteikumu 20.2. apakšpunktā minētajiem kritērijiem, ja projekta iesnieguma kopējā attiecināmo izmaksu summa ir lielāka par 70 000 *euro*.

22. Ja projekta (izņemot šo noteikumu 1.3. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā) kopējā attiecināmo izmaksu summa pārsniedz 700 000 *euro*, atbalsta pretendents:

22.1. Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā iesniedz informāciju par ražošanas apjomu, ieņēmumu un izdevumu kopsavilkumu, kā arī biznesa plānu, kurā ietver informāciju par:

22.1.1. saimnieciskās darbības veicēja pašreizējo darbību un mērķiem;

22.1.2. tirgus un konkurentu aprakstu;

22.1.3. ieguldījumu saistību ar sasniedzamiem rādītājiem;

22.1.4. produkta ražošanas tehnoloģisko procesu aprakstu;

22.1.5. sadarbības partneru aprakstu;

22.1.6. galvenos riska faktoros un plānotos pasākumus to novēršanai;

22.2. atbilst vismaz diviem no šo noteikumu 20.2. apakšpunktā minētajiem ekonomiskās dzīvotspējas rādītājiem pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas.

23. Ja pēc projektu iesniegumu sarindošanas to atlasē punktu skaits ir vienāds:

23.1. atbilstoši šo noteikumu 1., 2., 3., 4. un 5. pielikumā minētajiem projektu atlases kritērijiem priekšroka saņem publisko finansējumu ir atbalsta

pretendentam, kam ir piešķirts mazāks publiskais finansējums. Ja ir vienāds gan punktu skaits, gan piešķirtais publiskā finansējuma apmērs, priekšroka saņem publisko finansējumu ir:

23.1.1. šo noteikumu 1.1. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā – atbalsta pretendentam, kam projekta īstenošanai paredzētas mazākas attiecināmās izmaksas;

23.1.2. šo noteikumu 1.2. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā – atbalsta pretendentam, kam ir lielāks koeficients kritēriju grupā par iemaksātajām nodokļu iemaksām;

23.2. atbilstoši šo noteikumu 6. pielikumā minētajiem projektu atlases kritērijiem priekšroka saņem publisko finansējumu ir pretendentam, kam ir mazāks koeficients. Koeficientu aprēķina pēc šādas formulas:

$$K = \frac{F}{G}, \text{ kur}$$

K – koeficients, kas raksturo publiskā finansējuma apmēru uz vienu lauksaimniecības vai mežsaimniecības infrastruktūras būvējamās, pārbūvējamās vai atjaunojamās meliorācijas sistēmas metru (*euro/m*);

F – atbalsta apmērs (*euro*);

G – lauksaimniecības infrastruktūras būvējamās, pārbūvējamās vai atjaunojamās meliorācijas sistēmas garums (m).

24. Šajos noteikumos attiecināmajām izmaksām piešķirto atbalstu var apvienot ar citu atbalstu, nepārsniedzot Regulas Nr. 1305/2013 II pielikumā noteikto atbalsta intensitāti.

25. Atbalsta saņēmējs šo noteikumu 29.1. un 37.1. apakšpunktā minētās aktivitātes uzsāk īstenot ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā, bet šo noteikumu 29.2. un 37.2. apakšpunktā un 45. punktā minētās aktivitātes – ne vēlāk kā deviņu mēnešu laikā pēc dienas, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu. Ja projektu šo noteikumu 29.1. un 37.1. apakšpunktā minētajā aktivitātē īsteno kopā ar šo noteikumu 29.2. un 37.2. apakšpunktā un 45. punktā minētajām aktivitātēm, projektu sāk īstenot deviņu mēnešu laikā pēc lēmuma spēkā stāšanās par projekta iesnieguma apstiprināšanu. Šī prasība neattiecas uz valsts nozīmes meliorācijas sistēmu tiesisko valdītāju.

26. Valsts nozīmes meliorācijas sistēmu tiesiskais valdītājs šo noteikumu 45. punktā minēto apakšpasākumu sāk īstenot 12 mēnešu laikā pēc lēmuma spēkā stāšanās par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

27. Šo noteikumu 25. un 26. punktā minētais nosacījums uzskatāms par izpildītu, ja atbalsta saņēmējs:

27.1. Lauku atbalsta dienestā ir iesniedzis apliecinājumu par būvdarbu uzsākšanu un papildinātu būvatļaujas kopiju ar būvvaldes atzīmi par būvdarbu uzsākšanu. Šos dokumentus neiesniedz, ja tie ir pieejami Būvniecības informācijas sistēmā;

27.2. ir iegādājies vismaz vienu no projektā paredzētajiem pamatlīdzekļiem, kura vērtība veido vismaz 10 procentu no paredzētās pamatlīdzekļu iegādes summas;

27.3. ir noslēdzis līgumu un samaksājis avansu vismaz 20 procentu apmērā no paredzētās iegādes summas.

28. Atbalstu par ēkas energoefektivitātes palielināšanu piešķir, ja ēkā enerģiju izmanto mikroklimate regulēšanai – apkurei un telpu dzesēšanai.

2. Atbalsta saņemšanas nosacījumi apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās"

29. Šo noteikumu 1.1. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā atbalsta šādas aktivitātes:

29.1. investīcijas tādu jaunu iekārtu, tehnikas, tās aprīkojuma, informācijas tehnoloģiju un programnodrošinājuma iegādei un uzstādīšanai, kas paredzēti nepārstrādāto lauksaimniecības produktu ražošanai, un ar to saistītai iepakošanai un pirmapstrādei, kā arī ilggadīgo augļkopības kultūraugu (izņemot zemeņu) stādu iegādei, stādījumu balstu sistēmu, žogu, žogu balstu iegādei, uzstādīšanai un stādījumu ierīkošanai;

29.2. nepārstrādāto lauksaimniecības produktu ražošanai, ar to saistītai iepakošanai un pirmapstrādei paredzētu:

29.2.1. jaunu būvju būvniecībai un esošo būvju pārbūvei, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām;

29.2.2. būvju ierīkošanai – būvdarbus inženierbūves montāžai, ieguldīšanai vai novietošanai pamatnē vai būvē;

29.2.3. būvju novietošanai – būvdarbus iepriekš izgatavotas būves salikšanai no gataviem elementiem paredzētajā novietnē, neizbūvējot pamatus vai pamatni dziļāk par 30 centimetriem;

29.2.4. būvju atjaunošanai, ja būves tiek tehniski vai funkcionāli uzlabotas, piemēram, ēkas energoefektivitātes uzlabošanai, telpu pārveidošanai un pielāgošanai ražošanas vajadzībām, nemainot būves apjomu vai nesošo elementu nestspēju. Pēc projekta īstenošanas būves atjaunošanas izmaksas iekļauj pamatlīdzekļa vērtībā (kapitalizē);

29.2.5. laukumu būvniecībai vai pārbūvei pie ražošanas objektiem, izņemot ražošanas objektus, kuros ražo enerģiju no lauksaimniecības vai mežsaimniecības izcelsmes biomasas nolūkā gūt ieņēmumus.

30. Atbalsta pretendents ir:

30.1. lauku saimniecība, kuras kopējais neto apgrozījums no lauksaimniecības nozares pēdējā noslēgtajā gadā pirms lauku saimniecība piesakas atbalsta saņemšanai ir vismaz 4000 *euro*;

30.2. kooperatīvā sabiedrība, kas saņēmusi atbilstības statusu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kooperatīvo sabiedrību atbilstību un kas visā projekta īstenošanas un uzraudzības laikā atbilst normatīvajos aktos par kooperatīvo sabiedrību atbilstību noteiktajiem kritērijiem, kā arī kooperatīvu sabiedrību apvienība vai jauna kooperatīvā sabiedrība;

30.3. valsts zinātniskā institūcija, kas atbilst Regulas Nr. 1305/2013 17. panta 2. punkta nosacījumiem.

31. Augļu un dārzeņu nozarē atbalstu nepiešķir par izmaksām, kas attiecināmas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes (ES) 2013. gada 17. decembra Regulu Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007.

32. Atbalstu investīcijām piešķir, ja atbalsta pretendents attiecībā uz dzīvnieku novietni izpilda prasības, kas paredzētas normatīvajos aktos par īpašajām prasībām piesārņojošām darbībām dzīvnieku novietnēs. Gados jauns lauksaimnieks pirms piesārņojošas darbības uzsākšanas un ne ilgāk kā 24 mēnešu laikā kopš saimniecības dibināšanas brīža var pretendēt uz atbalstu, lai, uzsākot piesārņojošo darbību, nodrošinātu dzīvnieku novietnes atbilstību prasībām, kas paredzētas normatīvajos aktos par īpašajām prasībām piesārņojošām darbībām dzīvnieku novietnēs.

33. Atbalsta saņēmējs, izņemot kooperatīvo sabiedrību, kooperatīvo sabiedrību apvienību un jaunu kooperatīvu sabiedrību, vienā vai vairākos projektos īsteno klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās ieguldījumus atbilstoši šo noteikumu 15. pielikumam vismaz šādā apmērā:

33.1. 10 procentu apmērā no attiecināmo izmaksu summas – ja kopējais apgrozījums ir 4000–70 000 *euro*;

33.2. 30 procentu apmērā no attiecināmo izmaksu summas – ja kopējais apgrozījums ir 70 001–350 000 *euro*;

33.3. 50 procentu apmērā no attiecināmo izmaksu summas – ja kopējais apgrozījums ir vairāk nekā 350 000 *euro*.

34. Ja visas saimniecības platības ir iekļautas bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā, visi ieguldījumi saistībā ar šo noteikumu 1.1. apakšpunktā minēto apakšpasākumu ir uzskatāmi par klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās ieguldījumiem.

35. Lauku saimniecībām putnkopības un cūkkopības nozares finansējuma ietvaros piešķir atbalstu ieguldījumiem, kas saistīti ar jaunu būvju būvniecību un esošo būvju pārbūvi, novietošanu, ierīkošanu, atjaunošanu, uzlabojot dzīvnieku labturības apstākļus vai nodrošinot lauksaimniecības dzīvnieku novietnes biodrošības pasākumu īstenošanu, lai mazinātu iespējamās epizootiju un epifitotiju sekas, kūtsmēslu krātuvju un starpkrātuvju būvniecībai vai pārbūvei, vai noseģšanai. Atbalstu citiem putnkopības un cūkkopības nozares lauku saimniecību projektiem nodrošina no šo noteikumu 1.1. apakšpunktā minētā apakšpasākuma kopējā finansējuma.

36. Lauku saimniecībām siltumnīcu nozares finansējuma ietvaros piešķir atbalstu ieguldījumiem, kas saistīti ar jaunu būvju būvniecību vai esošo būvju pārbūvi, novietošanu, ierīkošanu un atjaunošanu, kā arī tādu jaunu iekārtu, tehnikas, tās aprīkojuma, informācijas tehnoloģiju un programmnodrošinājuma iegādei un uzstādīšanai, kuri paredzēti siltumnīcu nozares nepārstrādāto lauksaimniecības produktu ražošanai, un ar to saistītai iepakošanai un pirmapstrādei.

3. Atbalsta saņemšanas nosacījumi apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē"

37. Šo noteikumu 1.2. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā atbalsta šādas aktivitātes:

37.1. investīcijas tādu jaunu iekārtu, tehnikas, aprīkojuma, informācijas tehnoloģiju un programmnodrošinājuma iegādei un uzstādīšanai, kas paredzēts lauksaimniecības produktu pārstrādei, un ar to saistītai iepakošanai un pirmapstrādei;

37.2. pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas atbildīgas par darbu veikšanu, – lauksaimniecības produktu pārstrādei, ar to saistītai iepakošanai un pirmapstrādei paredzētu:

37.2.1. jaunu būvju būvniecībai un esošo būvju pārbūvei;

37.2.2. būvju ierīkošanai – būvdarbiem inženierbūves montāžai, ieguldīšanai vai novietošanai pamatnē vai būvē;

37.2.3. būvju novietošanai – būvdarbiem iepriekš izgatavotas būves salikšanai no gataviem elementiem paredzētajā novietnē, neizbūvējot pamatus vai pamatni dziļāk par 30 centimetriem;

37.2.4. būvju atjaunošanai, ja būves tiek tehniski vai funkcionāli uzlabotas, piemēram, ēkas energoefektivitātes uzlabošanai, telpu pārveidošanai un pielāgošanai ražošanas vajadzībām, nemainot būves apjomu vai nesošo elementu nestspēju. Pēc projekta īstenošanas būves atjaunošanas izmaksas iekļauj pamatlīdzekļa vērtībā (kapitalizē).

38. Apakšpasākumā atbalsta pretendents ir:

38.1. juridiska persona, kura lauksaimniecības produktu pārstrādes saimnieciskās darbības veicēja statusā nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi (turpmāk – pārstrādes saimnieciskās darbības veicējs);

38.2. juridiska persona, kas ražo primāro lauksaimniecības produkciju un plāno uzsākt lauksaimniecības produktu pārstrādi, pārstrādājot vismaz 70 procentu no saražotās primāro lauksaimniecības produktu apjoma (turpmāk – jauns pārstrādes saimnieciskās darbības veicējs). Jauna pārstrādes saimnieciskās darbības veicēja pārstrādes jauda nav lielāka par atbalsta pretendenta saražoto primāro lauksaimniecības produktu apjomu, ko plānots pārstrādāt;

38.3. juridiska persona, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi mājas apstākļos (turpmāk – ražotājs mājas apstākļos);

38.4. kooperatīvā sabiedrība, jauna kooperatīvā sabiedrība un kooperatīvu sabiedrību apvienība, kura lauksaimniecības produktu pārstrādes saimnieciskās darbības veicēja statusā nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi vai plāno to uzsākt.

39. Projekta īstenošanā izmantotās pamatizejvielas ir lauksaimniecības produkti. Projekta īstenošanā iegūtais gala produkts ir produkts, kas minēts Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā.

40. Ja projekts tiek īstenots valstspilsētās, atbalsta pretendents pirms projekta iesniegšanas ir noslēdzis sadarbības līgumu par vietējās izcelsmes pamatizejvielas iepirkšanu vai iepriekšējā pārskata gadā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas ir iepircis vietējās izcelsmes pamatizejvielu, kas no kopējās komersanta iepirktais pamatizejvielas apjoma ir vismaz:

40.1. 40 procentu gaļas pārstrādes sektorā;

40.2. 30 procentu augļu un dārzeņu pārstrādes sektorā;

40.3. 50 procentu tādā maizes, miltu konditorejas, sausiņu, cepumu vai augu eļļu un proteīnus saturošas dzīvnieku barības ražošanas sektorā, kas minēts Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā;

40.4. 70 procentu pārējos sektoros.

41. Šo noteikumu 40. punktā minētajos sektoros izmantoto vietējās izcelsmes pamatizejvielas apjomu atbalsta saņēmējs palielina vismaz par 10 procentiem trešajā noslēgtajā gadā pēc projekta īstenošanas, ja vien vietējās izcelsmes pamatizejvielu īpatsvars jau sākumā nepārsniedz 70 procentu, un nesamazina to visā turpmākajā uzraudzības periodā. Ja atbalsta saņēmējs iesniedz vairākus projektus, vietējās izcelsmes pamatizejvielas palielinājumu vērtē salīdzinājumā ar pēdējā īstenošanā esošā projekta rādītājiem, ja vien vietējās izcelsmes pamatizejvielu īpatsvars jau sākumā nepārsniedz 80 procentu.

42. Atbalstu nepiešķir alkoholisko dzērienu ražošanai, izņemot tādu dabiski raudzētu dzērienu ražošanai, kuri minēti Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā un kuros spirta saturs nepārsniedz 12 procentu, ja projektu īsteno teritorijā ārpus valstspilsētām.

43. Atbalstu nepiešķir ražotājiem, kuri ražo mājas apstākļos un kuru kopējais apgrozījums ir lielāks par 200 000 *euro*.

4. Atbalsta saņemšanas nosacījumi apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā"

44. Atbalstu šo noteikumu 1.3. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā piešķir saskaņā ar Komisijas 2014. gada 25. jūnija Regulu Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (OV L193, 01.07.2014.).

45. Šo noteikumu 1.3. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas atbildīgas par darbu veikšanu, atbalsta šādas aktivitātes:

45.1. valsts un pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmu pārbūvi un atjaunošanu, pašvaldības hidrotehnisko būvju pārbūvi vai atjaunošanu lauksaimniecības vai meža zemē, tostarp pārbūvētajam vai atjaunotajam meliorācijas objektam piegulošu brauktuvi klātņu pārbūvi vai atjaunošanu (bez seguma);

45.2. lauksaimniecības infrastruktūras attīstībai:

45.2.1. laukumu būvniecību vai pārbūvi pie ražošanas objektiem, izņemot ražošanas objektus, kuros ražo enerģiju no lauksaimniecības vai mežsaimniecības izcelsmes biomasas nolūkā gūt ieņēmumus;

45.2.2. ražošanas objektu, izņemot ražošanas objektu, kuros ražo enerģiju no lauksaimniecības vai mežsaimniecības izcelsmes biomasas nolūkā gūt ieņēmumus, pievedceļu, tostarp dzelzceļa pievedceļu, būvniecību un pārbūvi (bez cietā seguma);

45.3. šo noteikumu 45.1. un 45.2. apakšpunktā minēto ceļu izbūvi ar betona plāksņu klājumu lauksaimniecībā izmantojamu augsto sūnu purvā vai izstrādātā kūdras purvā.

46. Atbalsta pretendents:

46.1. šo noteikumu 45.1. apakšpunktā minētās aktivitātes īstenošanai ir:

46.1.1. pašvaldība, arī pašvaldības kapitālsabiedrība, kas īsteno pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju pārbūvi vai atjaunošanu lauksaimniecības vai meža zemē;

46.1.2. valsts nozīmes meliorācijas sistēmu apsaimniekotājs vai tiesiskais valdītājs, kas plāno īstenot projektu lauksaimniecības vai meža zemē;

46.2. šo noteikumu 45.2. apakšpunktā minētās aktivitātes īstenošanai ir kooperatīvā sabiedrība, kooperatīvu sabiedrību apvienība un jauna kooperatīvā sabiedrība.

47. Atbalsta pretendenta īpašumā, nomā vai tiesiskajā valdījumā ir:

47.1. meliorācijas kadastrā reģistrēta pārbūvējama vai atjaunojama meliorācijas sistēma;

47.2. zeme, uz kuras plānots attīstīt lauksaimniecības infrastruktūru, – ja tiek īstenota šo noteikumu 45.2. apakšpunktā minētā aktivitāte;

47.3. zeme, uz kuras plānota meliorācijas sistēmas pārbūve vai atjaunošana.

48. Šo noteikumu 47. punktā minētajā nomas gadījumā nomas līgums paredz meliorācijas sistēmas pārbūvi, atjaunošanu vai lauksaimniecības infrastruktūras attīstību.

49. Atbalstu meliorācijas sistēmas atjaunošanai un pārbūvei piešķir, ja tā atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

49.1. būvdarbi meliorācijas sistēmā notikuši vairāk nekā pirms 15 gadiem no projekta iesniegšanas dienas;

49.2. projektā paredzētajos meliorācijas sistēmas atjaunošanas darbos izrokamās grunts apjoms, rēķinot tikai vaļējo meliorācijas sistēmu izbūvē izraktās grunts apjomu, ir vismaz 30 procentu no atjaunojamās meliorācijas sistēmas izbūvē izraktās grunts apjoma (kubikmetros).

50. Normatīvajos aktos par riska ūdensobjektiem noteiktajos riska ūdensobjektu sateces baseinos atbalstu par meliorācijas sistēmu pārbūvi un atjaunošanu saņem tikai par videi draudzīgu meliorācijas sistēmu izveidi saskaņā ar šo noteikumu 12. pielikumu.

51. Atbalstu nepiešķir meliorācijas sistēmas pārbūvei vai atjaunošanai:

51.1. *Natura 2000* teritorijās, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju stingrā režīma zonā, dabas lieguma zonā un dabas parka zonā, ja vien meliorācijas sistēmu pārbūvi vai atjaunošanu neparedz īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāns vai nepieļauj īpaši aizsargājamās dabas teritorijas aizsardzību un izmantošanu regulējošie normatīvie akti, un mikroliegumos vai bioloģiski vērtīgajos zālajos;

51.2. dabiskās ūdenstecēs un ūdenstecēs, kas atzītas par Eiropas Savienības nozīmes saldūdens biotopiem.

5. Publiskā finansējuma veids un apmērs

52. Vienam atbalsta pretendētājam plānošanas periodā 2021.–2027. gadam pieejamo maksimālo attiecināmo izmaksu apmēru (7. pielikums) un atbalsta intensitāti (8. pielikums) saskaņā ar Regulas Nr. 1305/2013 17. panta 2., 3. un 4. punktu nosaka katram pretendētājam, ņemot vērā tā saistītās personas, (kopprojekta īstenošanas gadījumā – tikai attiecināmās izmaksas katram kopprojekta dalībniekam) un katra apakšpasākuma aktivitāšu izmaksām atsevišķi, ievērojot šādus nosacījumus:

52.1. šo noteikumu 1.1. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā maksimālais attiecināmo izmaksu apmērs ir 1 000 000 *euro*, ko attiecībā uz būvju būvniecību un pārbūvi var palielināt tādā atbalsta pretendētājam, kura ieņēmumi no lauksaimnieciskās darbības pārsniedz 50 procentus no kopējiem ieņēmumiem, par izmaksātās darba algas un ar to saistīto darbaspēka nodokļu un nodevu kopsummu pēdējos divos gados, nepārsniedzot 2 000 000 *euro* atbilstoši šo noteikumu 7. pielikumam;

52.2. šo noteikumu 1.1. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā maksimālais attiecināmo izmaksu apmērs siltumnīcu būvniecībai un pārbūvei ir 3 000 000 *euro*;

52.3. šo noteikumu 1.2. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā maksimālais attiecināmo izmaksu apmērs ir 5 000 000 *euro*. Šo summu var palielināt tādā atbalsta pretendētājam, kura ieņēmumi no lauksaimniecības produktu pārstrādes pārsniedz vismaz 50 procentus no kopējiem ieņēmumiem, par izmaksātās darba algas un ar to saistīto darbaspēka nodokļu un nodevu kopsummu pēdējos divos gados, nepārsniedzot 7 000 000 *euro* atbilstoši šo noteikumu 7. pielikumam;

52.4. kooperatīvajai sabiedrībai un kooperatīvo sabiedrību apvienībai maksimālā atbalsta ierobežojuma prasību nepiemēro, izņemot jaunu kooperatīvo sabiedrību, kurai maksimālais attiecināmo izmaksu apmērs šo noteikumu 1. punktā minētajos apakšpasākumos ir 5 000 000 *euro*.

53. Maksimālais attiecināmo izmaksu apmērs atbalsta pretendētājam:

53.1. šo noteikumu 1.1. apakšpunktā minētā apakšpasākumā nepārsniedz tā ieņēmumus no lauksaimniecības produktu ražošanas un pārstrādes pēdējos divos noslēgtajos gados, ņemot vērā noslēgto gadu ar augstāko ieņēmumu rādītāju, vai, ja atbalsta pretendents dibināts pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, nepārsniedz pēdējā noslēgtā gada ieņēmumus no lauksaimniecības produktu ražošanas un pārstrādes:

53.1.1. vairāk par piecām reizēm, ja atbalsta pretendenta kopējais apgrozījums ir līdz 70 000 *euro*;

53.1.2. vairāk par trīs reizēm, ja atbalsta pretendenta kopējais apgrozījums ir lielāks par 70 000 *euro*;

53.2. šo noteikumu 1.2. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā nav lielāks par pretendenta neto apgrozījumu no lauksaimniecības produktu pārstrādes un ražošanas pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas vairāk kā piecas reizes.

54. Ja atbalsta saņēmējs 2021. un 2022. gadā nenasniedz šo noteikumu 33. punktā minēto klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās ieguldījumu apmēru, tas nav tiesīgs pretendēt uz šo noteikumu 53. punktā noteikto maksimālo attiecināmo izmaksu apmēru.

55. Šo noteikumu 53. punktā noteikto maksimālo attiecināmo izmaksu ierobežojumu nepiemēro kooperatīvajām sabiedrībām, kooperatīvo sabiedrību apvienībām un jaunām kooperatīvajām sabiedrībām.

6. Attiecināmās un neattiecināmās izmaksas

6.1. Vispārējās attiecināmās un neattiecināmās izmaksas

56. Lai šo noteikumu 1. punktā minētajos apakšpasākumos noteiktu projekta iesnieguma sagatavošanas attiecināmās izmaksas un ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu tieši saistītās attiecināmās izmaksas atbilstoši Regulas Nr. 1305/2013 45. panta 2. punktam un Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulas (ES) Nr. 1303/2013 67. panta 1. punkta "d" apakšpunktam un 5. punkta "a" apakšpunktam, Zemkopības ministrija izstrādā un publicē vienotās likmes aprēķina metodiku. Zemkopības ministrijas vienotās likmes aprēķina metodiku nepiemēro, ja atbalsta pretendents ir Publisko iepirkumu likuma 1. panta 19. punktā minētais pasūtītājs.

57. Šo noteikumu 46.1.1. un 46.1.2. apakšpunktā minētā atbalsta pretendenta iesniegtajos projektos attiecināmas ir vispārējās izmaksas (tajā skaitā uzmērīšanas darbi pirms iekļaušanas meliorācijas kadastrā, būvprojektēšanas, ekspertīzes, būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumi, juridiskie pakalpojumi, tehniski ekonomiskie pamatojumi), kas tieši saistītas ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu un nepārsniedz:

57.1. septiņus procentus no šo noteikumu 70. punktā minētajām attiecināmajām izmaksām – attiecībā uz šo noteikumu 46.1.1. apakšpunktā minētā atbalsta pretendenta iesniegtu projektu;

57.2. 15 procentu no šo noteikumu 70. punktā minētajām attiecināmajām izmaksām – attiecībā uz šo noteikumu 46.1.2. apakšpunktā minētā atbalsta pretendenta iesniegtu projektu.

58. Šo noteikumu 66.1. un 69.1. apakšpunktā minētajās izmaksās iekļauj arī vienreizējās izmaksas, kas saistītas ar iekārtu uzstādīšanu, lai nodrošinātu to atbilstošu darbību.

59. Ja atbalsta pretendents neparedz publisko finansējumu iekārtu uzstādīšanai, tās uzstāda un nodod ekspluatācijā atbilstoši normatīvajiem aktiem par iekārtu uzstādīšanas un lietošanas kārtību. Publisko finansējumu par

minētajām iekārtām saņemt tikai pēc to nodošanas ekspluatācijā un apliecināšu dokumentu iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā.

60. Maksimālo attiecināmo izmaksu publiskā finansējuma aprēķinā ietver visas ar objekta būvniecību saistītās izmaksas, tajā skaitā iekšējo un ārējo ūdensvadu, iekšējās un ārējās kanalizācijas, iekšējās un ārējās elektroapgādes, ventilācijas un apkures sistēmas izmaksas, kā arī šo noteikumu 63. punktā minētās izmaksas. Būvju tehniskajā projektā vai tehnoloģiskajā daļā norādīto stacionāro iekārtu un to aprīkojuma iegādes izmaksas neattiecinā uz šo noteikumu 10. pielikumā minētajām izmaksām.

61. Ja projektā paredzētās jaunās būvniecības, pārbūves vai atjaunošanas izmaksas konkrētajam būves tipam pārsniedz noteiktās maksimālās attiecināmās izmaksas un tās ir nepieciešamas projekta mērķu sasniegšanai, projekta iesniegumu nenoraida, ja atbalsta pretendents pilnībā sedz izmaksu starpību.

62. Attiecināmas ir tikai tās būvprojekta tāmes pozīcijas un būvmateriāli, kas ir tiešā veidā saistīti ar attiecīgā šo noteikumu 1. punktā noteikto apakšpasākumu mērķa sasniegšanu.

63. Par attiecināmām izmaksām uzskata šādas tieši ar ražošanu nesaistītas izmaksas, ja telpu platība kvadrātmetros vai apjoms kubikmetros nepārsniedz 10 procentus no projektā paredzētās būves kopējās platības kvadrātmetros vai apjoma kubikmetros:

63.1. jaunu administratīvo telpu būvniecība vai esošo telpu pārbūves izmaksas;

63.2. palīgtelpu ierīkošanas izmaksas, ja projekta iesniegumā ir izskaidrota to funkcionālā izmantošana;

63.3. personāla atpūtas telpu un citu telpu ierīkošanas izmaksas.

64. Šo noteikumu 1. punktā minētajos apakšpasākumos ir noteiktas šādas neattiecināmās izmaksas:

64.1. procentu maksājumi, maksa par naudas pārskaitījumiem, valūtas maiņas komisijas maksājumi un valūtas kursa svārstību dēļ radušies zaudējumi;

64.2. naudas sodi, līgumsodi un tiesas prāvu izmaksas;

64.3. tādu apakšlīgumu slēgšana, kuri mākslīgi un nepamatoti palielina projekta izmaksas un kuros samaksa ir noteikta procentos no kopējām projekta izmaksām;

64.4. izmaksas, kas saistītas ar jebkuru piegādi, pakalpojumu vai darbu, par kuru nav rīkota atbilstoša iepirkuma procedūra saskaņā ar normatīvajiem aktiem par iepirkuma procedūras piemērošanu;

64.5. esošo būvju uzturēšanas izmaksas;

64.6. tehniskās apkopes, rezerves daļu un ekspluatācijas izdevumi;

64.7. atlīdzība personālam;

64.8. nodokļi un nodevas, izņemot pievienotās vērtības nodokli, ja tas nav atgūstams no valsts budžeta;

64.9. izmaksas par vispārējas nozīmes transportlīdzekļiem, izņemot šo noteikumu 66.1.19. un 66.1.20. apakšpunktā minētos transportlīdzekļus;

64.10. izmaksas, kas radušās pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, izņemot šo noteikumu 57. un 58. punktā minētās izmaksas;

64.11. citas izmaksas, kas nav attiecināmas saskaņā ar Regulas Nr. 1305/2013 45. pantu;

64.12. pamatlīdzekļu izmaksas tādu izejvielu ražošanai vai transportēšanai, kas paredzētas enerģijas ražošanai no lauksaimniecības vai mežsaimniecības izcelsmes biomasas, un rakšanas tehnikas (ekskavatoru) un celmu frēzes iegādes izmaksas;

65. Lauku atbalsta dienests saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauku un zivsaimniecības attīstībai piemēro attiecināmo izdevumu samazinājumu aktivitāšu īstenošanas un mērķu sasniegšanas laika grafika noteiktajā termiņā nepabeigto darbu izmaksām, kā arī izmaksām, kas pārsniedz vidējās izmaksas vai daļēji atbilst šajos noteikumos noteiktajam.

6.2. Attiecināmās izmaksas apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās"

66. Apakšpasākumā ir noteiktas šādas attiecināmās izmaksas atbilstoši Regulas Nr. 1305/2013 45. panta 2. punktam:

66.1. iegādes izmaksas par šādiem jauniem ražošanas pamatlīdzekļiem (arī datoru programmatūru):

66.1.1. lauksaimniecībā izmantojamiem traktoriem;

66.1.2. augsnes apstrādes tehniku un iekārtām, arī akmeņu novākšanas tehniku un iekārtām;

66.1.3. sēšanas un stādīšanas tehniku un iekārtām;

66.1.4. lauksaimniecības kultūraugu ražas novākšanas tehniku un iekārtām, arī lopbarības sagatavošanas un novākšanas tehniku un iekārtām;

66.1.5. sējumu, stādījumu kopšanas tehniku un iekārtām, arī mēslošanas un augu aizsardzības tehniku un iekārtām. Ja tiek iegādāts jauns miglotājs, smidzinātājs vai kūtsmēsļu iestrādes aprīkojums, tam ir jāatbilst klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās ieguldījumiem un jābūt attiecīgi aprīkotam;

66.1.6. kravu celšanas, kraušanas un transportēšanas tehniku un iekārtām;

66.1.7. lauksaimniecības produktu pirmapstrādes un uzglabāšanas tehniku un iekārtām, arī aukstuma tehniku un iekārtām, uzglabāšanas un saldēšanas kamerām;

66.1.8. sēklas un stādāmā materiāla apstrādes tehniku un iekārtām;

66.1.9. datorizētā ražošanas procesa vadības un kontroles tehniku un iekārtām (arī programmnodrošinājumu);

66.1.10. tehniku un iekārtām, kas nepieciešamas dzīvnieku turēšanai novietnē vai ganībās (dzirdināšanas, barošanas, dzīvnieku fiksēšanas un kopšanas tehniku un iekārtām);

66.1.11. fermu mehanizācijas tehniku un iekārtām, arī kūtsmēslu krātuvju mehanizācijas tehniku un iekārtām;

66.1.12. piena slaukšanas un dzesēšanas tehniku un iekārtām;

66.1.13. laboratorijas un kvalitātes kontroles tehniku un iekārtām, mobilajiem un stacionārajiem svāriem;

66.1.14. lauksaimniecības tehnikas tehnisko apkopju un remonta staciju tehniku un iekārtām, arī mazgāšanas un dezinfekcijas tehniku un iekārtām;

66.1.15. apkures un vēdināšanas tehniku un iekārtām, izņemot iekārtām, kas paredzētas enerģijas ražošanai no lauksaimniecības vai mežsaimniecības izcelsmes biomasas ar mērķi gūt ieņēmumus;

66.1.16. ūdensapgādes, kanalizācijas un notekūdeņu attīrīšanas tehniku un iekārtām;

66.1.17. laistīšanas tehniku un iekārtām;

66.1.18. siltumnīcu tehniku un iekārtām;

66.1.19. specializētajiem transportlīdzekļiem, kuri konstruktīvi un rūpnieciski ražoti speciālas nozīmes kravu pārvadāšanai vai specifisku darbu veikšanai un uz kuriem ir uzstādītas specifisko funkciju veikšanai paredzētās iekārtas, kā arī iekārtām, kas nepieciešamas projektā noteikto mērķu sasniegšanai;

66.1.20. transporta puspiekabēm šo noteikumu 30.1. apakšpunktā minētajiem atbalsta pretendentiem un kravas automašīnām, piekabēm un puspiekabēm, ja tās iegādājas kooperatīvā sabiedrība, kooperatīvu sabiedrību apvienība vai jauna kooperatīvā sabiedrība. Šo noteikumu 30.1. apakšpunktā minētajiem atbalsta pretendentiem transporta puspiekabju iegādes izmaksas ir attiecināmas, ja atbalsta pretendents ir sertifikāts iekšzemes kravas pašpārvadājumiem un tā īpašumā vai lietošanā ir puspiekabes vilkšanai atbilstošs mehāniskais transportlīdzeklis;

66.1.21. drenu skalotāju, grāvju pļaujmašīnu un citu tehniku un iekārtām, kas nepieciešamas projektā noteikto mērķu sasniegšanai, arī atjaunojamo energoresursu ražošanas iekārtām, izņemot iekārtām, kas paredzētas enerģijas ražošanai no lauksaimniecības vai mežsaimniecības izcelsmes biomasas;

66.1.22. ilggadīgo augļkopības kultūru stādiem (izņemot zemenes), stādījumu balstu sistēmām, žogiem, žogu balstiem, kā arī izmaksām par to uzstādīšanu un stādījumu ierīkošanu, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas ir atbildīgas par darbu veikšanu;

66.1.23. tehniku un iekārtām virszemes pretsalnu laistīšanai, ūdenskrātuvju izveidei, arī ziemas un pavasara ūdens uzkrāšanai, dziļurbumu ierīkošanai, spiču ierīkošanai, pretsalnas aizsardzības sistēmai (gaisa maisīšanas torņiem, miglas

ģeneratoriem), krusas aizsargtīkliem, lietus aizsargpārklājumiem (mobiliem jumtiem tikai uz vagām);

66.1.24. tehniku, iekārtām un aprīkojumu atjaunojamās elektroenerģijas ražošanai saimniecības pašpatēriņam – elektroenerģijas ražošanai izmantošanai esošās un jaunās ražošanas būvēs, dzesēšanai, elektroapgādei. Tehnika, iekārtas un aprīkojums atjaunojamās elektroenerģijas ražošanai saimniecības pašpatēriņam ietverama attiecināmajās izmaksās, ja elektroenerģijas ražošanas jauda nepārsniedz saimniecības elektroenerģijas pašpatēriņu iepriekšējā kalendārajā gadā vai ja atbalsta saņēmējs var pamatot plānoto elektroenerģijas patēriņa palielinājumu;

66.2. nepārsniedzot šo noteikumu 10. pielikumā minētās izmaksas, – jaunas būvniecības un pārbūves izmaksas, tajā skaitā par apsardzes un caurlaides telpu ierīkošanu, apsardzes signalizāciju, videonovērošanas sistēmām un to ierīkošanu, teritorijas labiekārtošanu (teritorijas asfaltēšanu vai cita klājuma ieklāšanu, žoga izbūvi, zāliena un ārējā apgaismojuma ierīkošanu), laukumu, pievadceļu būvniecību, elektrības pieslēguma un dziļurbuma ierīkošanu, kā arī ūdens rezervuāra ierīkošanu, lai nodrošinātu lopkopības saimniecības darbību un laistīšanu augļkopībā, dārzenkopībā un dekoratīvo augu nozarē, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas ir atbildīgas par darbu veikšanu;

66.3. nepārsniedzot šo noteikumu 10. pielikumā minētās izmaksas, – būvmateriālu iegādes izmaksas, pamatojoties uz tādu būvprojektu ar būvatļaujā izdarītu atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi, kurš iesniegts kopā ar projekta iesniegumu vai atbalsta pretendenta sastādītu tāmi, ja būvvalde tam izsniegusi paskaidrojuma rakstu vai apliecinājuma karti.

67. Atbalstu par šo noteikumu 66.1.1. apakšpunktā minētajām attiecināmajām izmaksām piešķir, ja projekta iesniegumā paredzēto lauksaimniecībā izmantojamo traktoru nominālā jauda nepārsniedz saimniecībā esošo traktoru kopējo nominālo jaudu, ko aprēķina, summējot nominālās jaudas (zirgspēkos) attiecību – 1,2 zirgspēki pret vienu lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāru, ko atbalsta pretendents deklarējis vienotā platību maksājuma saņemšanai, un 1,2 zirgspēki pret vienu liellopu vienību, bet attiecībā uz kartupeļu, dārzeņu, augļu koku un ogulāju platībām – 10 zirgspēku pret vienu hektāru vienotajam platību maksājumam deklarētās atbalsta pretendenta attiecīgās platības. Aprēķinos ņem vērā arī tādas meža vai purva zemes platības, kurās kultivē dzērvenes vai mellenes, kā arī segtās platības. Nosakot liellopu vienības, izmanto Lauksaimniecības datu centra informāciju par atbalsta pretendenta īpašumā esošajiem lauksaimniecības dzīvniekiem. Attiecībā uz traktoriem izmanto Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras informāciju par atbalsta pretendenta īpašumā vai turējumā esošajiem traktoriem, kas ir jaunāki par 10 gadiem (no to izlaides datuma), kā arī pretendenta sniegtos datus un publiski pieejamos traktoru tehniskās dokumentācijas datus attiecībā uz traktoru nominālo jaudu (zirgspēkos) un to izlaides datumu. Traktoru iegādi attiecināmajās izmaksās

ietver arī tad, ja to nominālā jauda pārsniedz aprēķināto nominālās jaudas summu ne vairāk kā par 70 zirgspēkiem. Aprēķinā neņem vērā informāciju par teleskopisko iekrāvēju.

68. Lai noteiktu šo noteikumu 66.1. apakšpunktā minētās attiecināmās izmaksas, Zemkopības ministrija izstrādā un publicē tehnikas un iekārtu vienību izmaksu standarta likmes metodiku. Atbalstu par šo noteikumu 66.1. apakšpunktā minētajām attiecināmajām izmaksām piešķir, piemērojot tehnikas un iekārtu katalogu, izņemot:

68.1. šo noteikumu 66.1.9. apakšpunktā minētajām attiecināmajām izmaksām, ja vien tās nav saistītas ar tehnikas un iekārtu funkcionalitāti;

68.2. ja atbalsta pretendents ir Publisko iepirkumu likuma 1. panta 19. punktā minētais pasūtītājs.

6.3. Attiecināmās izmaksas apakšpasākumos "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē" un "Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā"

69. Šo noteikumu 1.2. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā ir noteiktas šādas attiecināmās izmaksas atbilstoši Regulas Nr.1305/2013 45. panta 2. punktam:

69.1. iegādes izmaksas par šādiem jauniem ražošanas pamatlīdzekļiem (arī datoru programmatūru):

69.1.1. kravu celšanas, kraušanas un specializēto transportēšanas tehniku un iekārtām;

69.1.2. laboratorijas un kvalitātes kontroles tehniku un iekārtām;

69.1.3. datorizētā pārstrādes procesa vadības, kontroles un uzskaites tehniku un iekārtām, tostarp programmnodrošinājumu;

69.1.4. lauksaimniecības produkcijas pirmapstrādes un uzglabāšanas tehniku, aprīkojumu un iekārtām – tikai tad, ja pirmapstrāde un uzglabāšana ir daļa no saimnieciskās darbības veicēja tehnoloģiskā procesa;

69.1.5. ūdensapgādes un ūdens attīrīšanas iekārtām;

69.1.6. kanalizācijas, notekūdeņu (priekšattīrīšanas) un dūmgāzu attīrīšanas iekārtām;

69.1.7. apkures un ventilācijas iekārtām;

69.1.8. mobilie un stacionārie svari;

69.1.9. mazgāšanas un dezinfekcijas tehniku un iekārtām;

69.1.10. specializēto tehnoloģisko tehniku un iekārtām, kas nepieciešamas projektā noteikto mērķu sasniegšanai, tajā skaitā atjaunojamo energoresursu ražošanas iekārtām, izņemot iekārtām, kas paredzētas enerģijas ražošanai no lauksaimniecības vai mežsaimniecības izcelsmes biomasas;

69.2. nepārsniedzot šo noteikumu 10. pielikumā minētās izmaksas, – lauksaimniecības produktu pārstrādei paredzētu jaunu būvju būvniecības un esošo

būvju pārbūves, atjaunošanas izmaksas un būvmateriālu izmaksas, tostarp par apsardzes un caurlaides telpu ierīkošanu, apsardzes signalizāciju, videonovērošanas sistēmām un to ierīkošanu, teritorijas labiekārtošanu (teritorijas asfaltēšanu vai cita klājuma ieklāšanu, žoga izbūvi, zāliena un ārējā apgaismojuma ierīkošanu).

70. Šo noteikumu 1.3. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā attiecināmās izmaksas atbilstoši Regulas Nr.1305/2013 45. panta 2. punktam ir meliorācijas sistēmas, hidrobūves pārbūves un atjaunošanas būvdarbu izmaksas, meliorācijas objektam piegulošas brauktuves klātnes pārbūves un atjaunošanas (bez seguma) izmaksas, videi draudzīgu meliorācijas sistēmu ierīkošanas izmaksas, kā arī laukumu un pievedceļu, tostarp dzelzceļa, būvniecības un pārbūves izmaksas, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas atbildīgas par darbu veikšanu, bet nepārsniedzot šo noteikumu 9. pielikumā minētās izmaksas.

71. Valsts un valsts nozīmes meliorācijas sistēmu pārbūves un atjaunošanas gadījumā attiecināma ir finanšu rezerve neparedzētiem izdevumiem – ne vairāk kā līdz pieciem procentiem no projekta būvdarbu attiecināmajām izmaksām. Projekta finanšu rezervi izmanto šo noteikumu 70. punktā minēto attiecināmo izmaksu segšanai, pirms tam to saskaņojot ar Lauku atbalsta dienestu.

72. Drenu sistēmas pārbūves un atjaunošanas izmaksas nepārsniedz 20 procentus no šo noteikumu 70. punktā minētajām projekta izmaksām. Šis nosacījums neattiecas uz šo noteikumu 46.1.2. apakšpunktā minēto atbalsta pretendentu.

73. Šo noteikumu 46.1.2. apakšpunktā minētais atbalsta pretendents attiecināmo izmaksu summu var precizēt pēc iepirkuma procedūras pabeigšanas, iesniedzot Lauku atbalsta dienestā attiecīgu pamatojumu grozījumu izdarīšanai projekta iesniegumā.

7. Pieteikšanās kārtība un iesniedzamie dokumenti

74. Lai pieteiktos atbalstam, atbalsta pretendents saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gada plānošanas periodā un pārejas periodā Lauku atbalsta dienesta elektroniskās pieteikšanās sistēmā iesniedz šādus dokumentus:

74.1. projekta iesniegumu, kurā norāda:

74.1.1. apakšpasākumu, uz kuru piesakās;

74.1.2. informāciju par atbalsta pretendentu projekta iesnieguma iesniegšanas mēneša pirmajā datumā – darbības aprakstu, raksturojošos rādītājus, ražošanas ēkas un būves, tehniku un iekārtas, saņemto publisko finansējumu;

74.1.3. informāciju par projektu – projekta mērķi, projekta aprakstu, projekta īstenošanas vietu, projekta īstenošanas darbības virzienu, investīciju rezultātā sasniedzamos rādītājos un ieguldījumu Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam un pārejas perioda mērķa virzienos, ietekmi uz klimata pārmaiņām, radītos jauninājumus;

74.1.4. finanšu informāciju;

74.1.5. iesniegtos dokumentus;

74.2. atbalsta pretendenta deklarāciju atbilstoši normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauku un zivsaimniecības attīstībai;

74.3. informāciju par saimniecības elektroenerģijas patēriņu iepriekšējā kalendārajā gadā, ja projekts paredz atjaunojamās enerģijas ražošanu pašpatēriņam. Ja atjaunojamās enerģijas ražošanu jauda pārsniedz iepriekšējā kalendārajā gadā saimniecības patērēto elektroenerģijas apjomu, atbalsta pretendents papildus iesniedz pamatojumu elektroenerģijas jaudas palielināšanai un tehnisko dokumentāciju, kas apliecina sagaidāmo elektroenerģijas papildu patēriņu;

74.4. kopā ar projekta iesniegumu vai sešu mēnešu laikā pēc lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu – kredītiestādes, līzingsabiedrības vai krājaizdevumu sabiedrības lēmumu par kredīta piešķiršanu, ja projekta īstenošanai tiks ņemts kredīts, vai dokumentus, kas pierāda naudas līdzekļu pieejamību, ja projekta īstenošanā atbalsta pretendents plāno ieguldīt privātos (izņemot kredītu) naudas līdzekļus, – par projektiem, kuru kopējā attiecināmo izmaksu summa pārsniedz 500 000 *euro*. Ja projektā paredzēti būvniecības darbi, kredītiestādes vai krājaizdevumu sabiedrības lēmumu par kredīta piešķiršanu vai dokumentu, kas pierāda naudas līdzekļu pieejamību, ieguldot privātos līdzekļus, iesniedz deviņu mēnešu laikā no lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu;

74.5. zemesgrāmatā reģistrēta ilgtermiņa nomas līguma kopiju vai zemesgrāmatā ierakstītas apbūves tiesības, ja projektā plānota jauna būvniecība:

74.5.1. vismaz uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas par jaunu būvniecību, pārbūvi, atjaunošanu, ilggadīgo augļkopības kultūraugu stādījumu ierīkošanu (turpmāk – stādījumi), par nekustamo īpašumu, kurā, īstenojot projektu, paredzēts būvēt jaunas vai pārbūvēt esošās būves, ierīkot stādījumus, pārbūvēt vai atjaunot meliorācijas sistēmas vai attīstīt lauksaimniecības infrastruktūru;

74.5.2. vismaz uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas par nekustamo īpašumu, kurā, īstenojot projektu, paredzēts uzstādīt stacionāros pamatlīdzekļus;

74.6. iepirkuma procedūru apliecinošus dokumentus (ja iesniedz kopprojektu – viena iepirkuma procedūra visiem kopprojekta dalībniekiem), izņemot, ja tiek iegādāta tehnika un iekārtas atbilstoši tehnikas un iekārtu katalogam;

74.7. par jaunas būvniecības, būves atjaunošanas un pārbūves projektiem atbilstoši plānotajai būvniecības iecerei un būvju grupai papildus iesniedz šādus dokumentus (dokumentāciju neiesniedz, ja tā ir pieejama Būvniecības informācijas sistēmā):

74.7.1. būvatļaujas kopiju vai paskaidrojuma raksta vai apliecinājuma kartes kopiju ar būvvaldes atzīmi par būvniecības ieceres akceptu;

74.7.2. būvprojektu, ja atbilstoši plānotajai būvniecības iecerei būvvalde pretendentam izsniegusi būvatļauju un izdarījusi tajā atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi;

74.7.3. papildinātu būvatļaujas kopiju ar būvvaldes atzīmi par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi – kopā ar projekta iesniegumu vai deviņu mēnešu laikā pēc dienas, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu;

74.7.4. sagatavotu būvniecības izmaksu tāmi, ja atbilstoši plānotajai būvniecības iecerei būvvalde atbalsta pretendentam izsniegusi paskaidrojuma rakstu vai apliecinājuma karti;

74.7.5. iegādājoties būvmateriālus (ja būvvalde atbilstoši plānotajai būvniecības iecerei nav izsniegusi paskaidrojuma rakstu vai apliecinājuma karti) – būvprojektu vai tā kopiju un būvatļauju ar būvvaldes atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi;

74.8. īstenojot projektu saistībā ar normatīvajiem aktiem par ietekmes uz vidi novērtējumu:

74.8.1. Valsts vides dienesta izdotus tehniskos noteikumus vai atzinumu par to, ka projektā paredzētajām darbībām nav nepieciešami tehniskie noteikumi;

74.8.2. Valsts vides dienesta lēmumu par to, ka projektā paredzētajām darbībām nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums vai ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), ja projektam ir veikts ietekmes sākotnējais izvērtējums;

74.8.3. saskaņā ar Regulas Nr. 1305/2013 45. panta 1. punktu Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu par ietekmes uz vidi novērtējuma vai ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju novērtējuma ziņojumu un paredzētās darbības akcepta lēmumu, ja projektam ir veikts ietekmes uz vidi novērtējums vai ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju novērtējums;

74.9. ja paredzēta būvniecība, papildus iesniedz:

74.9.1. šo noteikumu 74.8.1., 74.8.2. un 74.8.3. apakšpunktā minētos dokumentus – sešu mēnešu laikā pēc lēmuma spēkā stāšanās par projekta iesnieguma apstiprināšanu vai kopā ar tehnisko projektu;

74.9.2. sertificēta speciālista aizpildītu ēkas energoaudita pārskatu (14. pielikums) ar energoefektivitātes aprēķinu atbilstoši Regulas Nr. 1305/2013 45. panta 1. punktam, ja, īstenojot projektu, plānots uzlabot atbalsta saņēmēja energoefektivitāti;

74.9.3. plānotā amonjaka emisiju samazinājuma aprēķinu, ja projektā paredzēta kūtsmēsļu krātuvju būvniecība vai pārbūve. Aprēķinā ietver vismaz šādu informāciju:

74.9.3.1. lauksaimniecības dzīvnieku skaitu atsevišķi par katru dzīvnieku sugu;

74.9.3.2. vidējo lauksaimniecības dzīvnieku uzturēšanas laiku ganībās (dienās gadā);

74.9.3.3. esošo kūtsmēsļu apsaimniekošanas sistēmu, norādot procentuālo īpatsvaru no kopējā kūtsmēsļu daudzuma;

74.9.3.4. zemes izmantošanas veidu, norādot hektāru skaitu katrā zemes izmantošanas veidā;

74.9.3.5. augsnē iestrādātā sintētiskā slāpekļa mēslojuma daudzumu gadā, norādot atsevišķi sintētiskā slāpekļa mēslojuma veidus;

74.9.3.6. plānotos emisiju samazinošos pasākumus, norādot precīzās laukkopības pasākumus un aptverto hektāru skaitu, lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas apstākļus un to, vai ir nodrošināta slīpa grīda vismaz viena procenta apjomā, dabīgā ventilācijas sistēma vai gaisa attīrīšanas piespiedu ventilācijas sistēmas, kā arī kūtsmēsļu uzglabāšanas apstākļus (katra kūtsmēsļu uzglabāšanas veida procentuālo īpatsvaru no kopējā kūtsmēsļu daudzuma);

74.9.3.7. amonjaka emisijas apmēru (tonnas NH_3 gadā) pirms un pēc projekta īstenošanas, kā arī amonjaka emisijas apmēra procentuālo samazinājumu pēc projekta īstenošanas kūtsmēsļu krātuvēs vai precīzā laukkopībā vai lopkopībā;

74.9.4. nacionālajā akreditācijas institūcijā akreditēta energoauditora atzinumu, kas apliecina iekārtas energoefektivitātes palielinājumu vismaz par 20 procentiem salīdzinājumā ar nomaināmo iekārtu, enerģijas patēriņa datus pirms un pēc projekta īstenošanas, enerģijas sākumdatu un to avotus, izmantoto aprēķinu metodiku un veikto mērījumu aprakstu, ja projekta iesniegumā ir norādīts šo noteikumu 12.4. apakšpunktā minētais mērķis;

74.10. kooperatīvās sabiedrības– informāciju par lauksaimniecības vai mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījumu starp sabiedrību un sabiedrības biedriem par pēdējiem diviem noslēgtajiem gadiem atbilstoši normatīvajiem aktiem par kooperatīvo sabiedrību atbilstību;

74.11. iesniedzot projektu šo noteikumu 1.1. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā, papildus iesniedz:

74.11.1. skiču projektu ar tajā atzīmētiem plānotajiem stādījumiem, ja projektā paredzēts ierīkot stādījumus;

74.11.2. sertifikātu iekšzemes kravas pašpārvadājumiem, kas derīgs visā projekta uzraudzības periodā, – šo noteikumu 30.1. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti, ja projektā paredzēta transporta puspiekabes iegāde (iesniedz kopā ar projekta iesniegumu vai pirms maksājuma pieprasījuma iesniegšanas);

74.11.3. Pārtikas un veterinārā dienesta saskaņotu biodrošības ieviešanas plānu, ja projektā iegulda investīcijas lauksaimniecības dzīvnieku novietnes

biodrošības pasākumu īstenošanā, lai mazinātu iespējamās epizootiju un epifitotiju sekas;

74.11.4. Pārtikas un veterinārā dienesta atzinumu, ka projektā plānotās investīcijas uzlabos dzīvnieku labturības apstākļus, ja atbalsta pretendents, īstenojot projektu, ievieš augstākus labturības standartus;

74.11.5. lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedra statusu apliecinošu dokumentu, ja atbalsta pretendents ir šādas sabiedrības biedrs;

74.12. šo noteikumu 1.2. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā līdz ar projektu papildus iesniedz:

74.12.1. saskaņā ar Regulas Nr. 1305/2013 45. panta 1. punktu Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes izsniegtu izziņu par to, kura veida piesārņojoša darbība notiks projektā un kādu atļauju – A vai B kategorijas piesārņojošas darbības atļauju vai C kategorijas piesārņojošas darbības reģistrāciju, ja šī prasība attiecas uz atbalsta pretendentu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par piesārņojošo darbību veikšanu, tam piesakoties uz šo noteikumu 1.2. apakšpunktā minēto atbalstu;

74.12.2. to pārtikas produktu marķējumu, kas saskaņā ar šo noteikumu 11. pielikumu atbilst ieteicamo pārtikas produktu kritērijiem, – šo noteikumu 8. pielikumā minētās papildu atbalsta intensitātes piemērošanai;

74.12.3. sadarbības līguma kopiju par vietējas izcelsmes pamatizejvielas iepirkšanu vai pamatojošos dokumentus par iepirktās izejvielas atbilstību šo noteikumu 40. punkta prasībām, ja projektu īsteno valstspilsētā šo noteikumu 38.1., 38.2. un 38.4. apakšpunktā minētais atbalsta pretendents;

74.12.4. tehnoloģiskā procesa aprakstu, skices un iekārtu izvietojuma shēmu, ja projektā paredzēts uzstādīt iekārtas;

74.12.5. atzinumu par plānotās inovācijas atbilstību šo noteikumu 2.9. apakšpunktā minētajai inovācijas definīcijai, lai piemērotu papildu atbalsta intensitāti, – Zinātnisko institūciju reģistrā reģistrētas zinātniskās institūcijas, kas nodarbojas ar zināšanu un tehnoloģiju pārnesei aktivitāšu atbalstīšanu un veicināšanu;

74.12.6. deklarāciju par komercsabiedrības atbilstību mazajai (sīkajai) vai vidējai komercsabiedrībai atbilstoši normatīvajiem aktiem par komercsabiedrību deklarēšanu mazajai (sīkajai) vai vidējai komercsabiedrībai;

74.13. izglītību apliecinoša dokumenta kopiju vai izziņu no mācību iestādes par to, ka izglītojamais ir apguvis vai apgūst mācību priekšmetus vai kādu no mācību programmām atbilstoši normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gada plānošanas periodā un pārejas periodā, – šo noteikumu 2.8. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti. Ja iegūtas vairākas augstākās vai profesionālās izglītības vai apgūti vairāki lauksaimniecības kursi vai mācību priekšmeti, visos izglītību apliecinošajos dokumentos norādīto lauksaimniecisko priekšmetu stundu skaitu summē. Ja dokumentā nav norādīts stundu skaits vai mācību iestādē mācības ir pārtrauktas, pievieno izglītības

iestādes izsniegtu dokumentu par apgūto mācību programmu vai priekšmetu stundu skaitu.

75. Saskaņā ar Regulas Nr. 1305/2013 49. pantu, lai saņemtu šo noteikumu 1., 2., 3., 4. un 5. pielikumā minētos projektu atlases kritēriju punktus, kā arī šo noteikumu 8. pielikumā minēto papildu atbalsta intensitāti piemēro atbalsta pretendenta, kas projekta iesnieguma iesniegšanas brīdī ir iekļauts kontroles institūcijas pārtikas kvalitātes shēmu reģistrā, bioloģiskās lauksaimniecības shēmas dalībnieku reģistrā vai lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par prasībām pārtikas kvalitātes shēmām, to ieviešanas, darbības, uzraudzības un kontroles kārtību vai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, uzglabāšanas un marķēšanas prasībām un kontroles kārtību.

76. Šo noteikumu 46. punktā minētie atbalsta pretendenti papildus iesniedz šādus dokumentus:

76.1. meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju tehniskās pārbaudes atzinuma kopiju vai būves tehniskās apsekošanas atzinuma kopiju, ja projekta iesniegumam nav pievienots būvprojekts. Atzinumā norāda šo noteikumu 45.1., 49.1. un 49.2. apakšpunktā minēto informāciju. Ja plānota videi draudzīgu meliorācijas sistēmu elementu izbūve, atzinumā norāda attiecīgos elementus un to izmēramos kritērijus saskaņā ar šo noteikumu 12. pielikumu;

76.2. valsts un valsts nozīmes meliorācijas sistēmu pārbūves un atjaunošanas gadījumā – meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju tehniskās pārbaudes atzinuma vai būves tehniskās apsekošanas atzinuma kopiju kopā ar būvprojektu;

76.3. Dabas aizsardzības pārvaldes apliecinājumu par paredzētās darbības atbilstību īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plānam un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un izmantošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem, ja meliorācijas sistēmas pārbūvē vai atjauno *Natura 2000* teritorijās un īpaši aizsargājamās dabas teritorijās;

76.4. valdījumu apliecinājumus dokumentus par zemi, uz kuras notiks projektā paredzētie darbi, ja projekta iesnieguma iesniegšanas dienā nekustamais īpašums nav atbalsta pretendenta īpašumā (izņemot šo noteikumu 46.1.2. apakšpunktā minēto atbalsta pretendentu);

76.5. pašvaldības domes lēmuma kopiju par piedalīšanos projektā un visu ar projektu īstenošanu saistīto saistību uzņemšanos, norādot projekta kopējās izmaksas un priekšfinansēšanas avotus, – šo noteikumu 46.1.1. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti;

76.6. apliecinājumu par īpašuma vai valdījuma tiesībām uz pārbūvēto vai atjaunojamo meliorācijas sistēmu – šo noteikumu 46.1.2. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti, ja Lauku atbalsta dienesta rīcībā nav šādas informācijas.

77. Pretendējot uz finansējumu jaunai būvniecībai, atjaunošanai, pārbūvei, būvmateriālu iegādei vai stacionārajām iekārtām un to aprīkojumam, kas norādīts būvprojektā vai tehnoloģiskajā daļā, šo noteikumu 74.7. apakšpunktā minētos būvniecības dokumentus, kā arī iepirkuma dokumentus (izņemot šo noteikumu 74.7.3. apakšpunktā minēto dokumentu), kuri saistīti ar būvniecības izmaksām, iesniedz kopā ar projekta iesniegumu vai sešu mēnešu laikā pēc lēmuma spēkā stāšanās par projekta iesnieguma apstiprināšanu, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc iepirkuma procedūras pabeigšanas.

78. Šo noteikumu 46.1.2. apakšpunktā minētais atbalsta pretendents valsts un valsts nozīmes meliorācijas sistēmu pārbūves un atjaunošanas gadījumā šo noteikumu 74.6. un 74.7. apakšpunktā minētos dokumentus, kā arī iepirkuma dokumentus, kas saistīti ar būvniecības izmaksām, iesniedz ne vēlāk kā viena mēneša laikā pēc pēdējās iepirkuma procedūras pabeigšanas.

79. Ja šo noteikumu 74.4. apakšpunktā minētie dokumenti nav iesniegti kopā ar projekta iesniegumu, Lauku atbalsta dienests, pieņemot lēmumu par projekta iesnieguma apstiprināšanu, tajā iekļauj nosacījumu noteiktā termiņā iesniegt apliecinājumu par projekta īstenošanai pieejamiem finanšu resursiem. Ja minētie dokumenti noteiktajā termiņā netiek iesniegti, lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu zaudē spēku.

80. Atbalsta saņēmējs (izņemot šo noteikumu 1.3. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā), sākot ar ceturto gadu pēc projekta īstenošanas, par pilno noslēgto gadu un turpmāk visā projekta uzraudzības periodā katru gadu mēneša laikā pēc gada pārskata iesniegšanas Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz Lauku atbalsta dienesta elektroniskās pieteikšanās sistēmā pārskatu par saimnieciskās darbības rādītājiem iepriekšējā kalendārajā gadā, tajā ietverot informāciju par atbalsta saņēmēju, tostarp nodarbinātajiem, un sasniedzamo mērķu izpildes rādītājiem.

81. Projekta uzraudzības periods ir pieci gadi pēc to īstenošanas, bet projektiem, kas īstenoti gaļas liellopu audzēšanas nozarē vai ilggadīgo augļkopības kultūru stādījumu ierīkošanā, – septiņi gadi. Ja prece iegādāta, izmantojot finanšu līzinga līdzekļus, uzraudzības periods ir pieci gadi pēc līzinga līgumā noteikto atbalsta saņēmēja visu saistību izpildes, līzinga objekta vērtības izmaksāšanas līzinga kompānijai un iegādātās preces pārņemšanas īpašumā.

8. Publiskā finansējuma pieprasīšanas papildu nosacījumi

82. Šo noteikumu 1.1. un 1.2. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā atbalsta saņēmējs kopā ar pēdējo maksājuma pieprasījumu Lauku atbalsta dienestā iesniedz sertificēta speciālista izsniegtu atkārtotu ēkas energoefektivitātes aprēķinu, kura pamatā ir tehniskā projekta dati un uzbūvētās vai pārbūvētās ēkas

dati (ēkas pagaidu energosertifikāts), ja projekta iesniegumā ir norādīts šo noteikumu 12.4. apakšpunktā minētais mērķis un projekta īstenošanas laikā būvprojektā izdarīti grozījumi.

83. Šo noteikumu 1.1. un 1.2. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā, ja projekts paredz lopkopības saimniecībās būvniecības un stacionāru iekārtu uzstādīšanu, Lauku atbalsta dienests Valsts vides dienesta tīmekļvietnē pārbauda informāciju par A vai B kategorijas piesārņojošas darbības atļauju vai C kategorijas piesārņojošas darbības reģistrāciju.

84. Šo noteikumu 1.1. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā atbalsta saņēmējs, kas saņēmis projektu atlases kritēriju punktus par dalību atbilstīgā kooperatīvajā sabiedrībā saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikumu, projekta īstenošanas laikā un līdz projekta uzraudzības beigām nodrošina, ka kooperatīvajai sabiedrībai realizētā produkcijas vērtība ir vismaz 50 procentu no pretendenta saražotās produkcijas vērtības attiecīgajā nozarē.

85. Šo noteikumu 1.1. apakšpunktā minētajā apakšpasākuma atbalsta pretendents, kas īsteno siltumnīcas būves vai pārbūves projektu, lai saņemtu projektu atlases kritēriju punktus par dalību Zaļajā publiskajā iepirkumā saskaņā ar šo noteikumu 3. pielikumu, iesniedz pretendenta apliecinājumu par dalību Zaļajā publiskajā iepirkumā;

86. Šo noteikumu 1.2. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā atbalsta saņēmējs, kam piemērota papildu atbalsta intensitāti par pārtikas kvalitātes shēmas produktu ražošanu, projekta īstenošanas laikā un pēc tās nodrošina šo produktu ražošanu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par prasībām pārtikas kvalitātes shēmām, to ieviešanas, darbības, uzraudzības un kontroles kārtību.

87. Šo noteikumu 1.2. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā atbalsta pretendents, lai saņemtu projektu atlases kritēriju punktus par vietējās izcelsmes izejvielu izmantošanu, saskaņā ar šo noteikumu 4. pielikumu iesniedz pamatojošos dokumentus par projekta iesnieguma iesniegšanas gadu vai iepriekšējo pārskata gadu pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, ar tiem apliecinot vietējās izcelsmes pamatizejvielas iepirkšanu.

88. Ja atbalsta saņēmējs, īstenojot projektu, ir apņēmies kļūt par reģistrētu vai atzītu pārtikas uzņēmumu, pēdējo maksājuma daļu, kas nav mazāka par 20 procentiem no apstiprinātā publiskā finansējuma, šo noteikumu 1.2. apakšpunktā minētajā apakšpasākumā izmaksā pēc tam, kad atbalsta saņēmējs ir reģistrēts vai atzīts Pārtikas un veterinārajā dienestā kā pārtikas uzņēmums.

89. Ja šo noteikumu 12., 15. vai 41. punktā minētie rādītāji netiek sasniegti, Lauku atbalsta dienests saskaņā ar normatīvajiem aktiem par Eiropas

Lauksaimniecības garantiju fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda, kā arī valsts un Eiropas Savienības atbalsta lauksaimniecībai un lauku un zivsaimniecības attīstībai finansējuma administrēšanu 2014.–2020. gada plānošanas periodā un pārejas periodā pieņem lēmumu par piešķirtā atbalsta atmaksu proporcionāli nesasniegtajam apjomam.

90. Pēc kopprojekta īstenošanas atbalsta saņēmējs vienlaikus ar maksājuma pieprasījumu Lauku atbalsta dienestā iesniedz pārskatu par kopprojekta attiecināmo izmaksu sadalījumu starp kopprojekta dalībniekiem ar visu kopprojekta dalībnieku apliecinājumu un dokumentus, kas apliecina ar kopprojekta īstenošanu saistītās izmaksas.

9. Noslēguma jautājumi

91. Projektu iesniegumus, kas iesniegti Lauku atbalsta dienestā pirms šo noteikumu spēkā stāšanās dienas, administrē saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas bija spēkā projekta iesniegšanas dienā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauku un zivsaimniecības attīstībai.

92. Šo noteikumu 1. punktā minētajos pasākumos kooperatīvo sabiedrību apvienība var turpināt veikt tās kapitāldaļu turētājas – kooperatīvās sabiedrības, projekta ietvaros iepriekš uzņemto saistību izpildi, ja kooperatīvo sabiedrību apvienība pārjaunoja tiesības uz projekta īstenošanu.

Ministru prezidents

A. K. Kariņš

Zemkopības ministrs

K. Gerhards